

קח:

שמונה שרצים פרק ארבעה עשר שבת

עין משפט גר מצוה

יב א ב מ"ח ס"ב חס"ג
 שבת הלכה י ס"ג לח"ן
 מה טו"ע ח"ח ס"ב ס"ג
 ט"ג
 ז ג ד מ"ח ס"ג טו"ס ס"ס
 ט"ג
 כא ה ו מ"ח ס"ב חס"ג
 שבת הלכה י ס"ג ס"ג
 ס"ס טו"ע ח"ח ס"ב ס"ג
 ט"ג
 כב ז ח ט"ח ס"ס טו"ע
 ס"ס ט"ג ט"ג
 כג ט טו"ע ח"ח ס"ב ד
 ט"ג
 כד י ס"ס ט"ג ד
 כה כ מ"ח ס"ב חס"ג
 חס"ג חס"ג חס"ג חס"ג
 טו"ע ח"ח ס"ב ט"ג
 ט"ג
 כו ל טו"ע ח"ח ס"ב ד
 ט"ג

אכל עושה כו' מפרש בגמ': והלא הוא הילמי בין רב בין מעט. ואם המרכיבים אסורים אף המועטים אסורים ולא אלו מותרים אף אלו מותרין. ובגמרא מפרש דלחומר א"ר יוסי דכולן לאיסור מפני שהוא כמעט מתקן את האוכל הנאמן לחובו כדי שיתקיים: **ואלו סן המותרין נותן נוסח שמן לתוך מים כמחלה**. קודם שיתן המלח במחלה קודם שיתן המים דהשמן מעטב שאלו המלח מתערב יפה עם המים ומתבטל את כמו מהיות מי מלח עזין אבל לא יתן מים ומלח תחילה אפילו נתן שמן לכסוף דכשעה שנתן מים ומלח יחד הוא נראה כמעטבד: **ג' מאי קאמר**. מאי הילמי ומאי מי מלח: **לאסור או להסיר**. האי דקאמר שניהן שזין לאיסור או להסיר: **ככשין**. ירק שכוכב להתקיים: **גיטרא**. כלי שבור של מרק ואילו ראי לכל משמים שלם ומקצין אותו לך: **שביצה** לפי דבס. כה המלח מעטבט מלשקוע: **למורייסא**. של דגים: **אין מולחין לנון וביצה**. ג' וד' תמיכות יחד שהמלח מעטבט ועשין קשין והיו יתקין: **מריס הוא מלחנא פוגלא**. בשבתא: **פוגלא**. נטון: **כשרי**. מילין גבוהים עיגול על עיגול: **ממלח לא מלחנא**. שמים יחד: **טבול**. בשעת אכילה מטיבילנא ואפילנא: קליפה חלושה דביצה היא החלנון אלף חלידי דמיני כבדי אחריו ולנון קליפה נקט בה נמי לשון קליפה: **אין וילאין מבני מעיס**. שמתקשרין ומתקשרין ועלרין: **לא טבע גברא בימא דסדום**. מפני שהמים מלוחין וכן מליחתן מעטבו מלנובו: **ולסופסא מילא**. דברים האמורים בה הפסוק: **כשורא טבע**. בתמיה: **מהו למישי מהני מיא גרסינן**. מי אסור משום רפואה דגזיר רבנן בכל רפואות בשבת משום שמיקט סמננין ואלו מרפאות את העין: **שפיר דמי**. דלאו מוכחא מילתא דלרפואה עבדי. אף על פי שמרפאין שרי דטעמא דרפואה דלסורא ליתא אלף גזירה שנתא ישוקן סמננין דדמי לטחינה שהוא אב מלחנא: **מהו למימן ולמפתח**. לשון אין מעמלן את המלח (לקמן דף ק"א): עולם עיניו. כשהוא רותך מהן בשבת מהו שיסגיר ויפתח עיניו כדי שיכנס מהן לעין: **כיולא בו שמעיה**. הדיכא דמוכחא מילתא דלרפואה עבדי אסור ומימן ומפתח נמי מוכחא מילתא והא גברא דלרפואה דרב דמי דלחמ לא טבע גברא בימא דסדום נפקא לן מינה הא כיון דמליחי טובא מסו ואסור למימן ולמפתח: **וימנין אל' וכו'**. שקבל משניהם: **וסרווייהו**. רב מתנה ומר עוקבא: **משמיה דאבובא דשמואל וכו' אמרי**. מרחי מילי אמור חדא משמיה דאבובא דשמואל וחדא משמיה דלוי: **חד אמר**. או אבובא דשמואל או לוי: **יין כסוך העין**. דעמין ופתח אסור דמוכחא מילתא: **על גב העין מותר**. דלמרי לרחייה נעלמא עבדי: **רוק ספל**. שלח טעם כלום משניעור משנתו: **אפילו על גב עין אסור**. דמוכחא מילתא דלרפואה דלוי לחייה מאיס. להכי נקט רוק ספל לפי שהוא חזק ומרפא: **וליעעמין כו'**. א"כ לוי ולא חדא אמר בתמיה והא חדא משמיה אתמר כדלמין: **שורה**. במים: **קילורין**. לחי"א בלע"ז: **ונסן ע"ג עיניו**. דלדידיה כיון דלנרטיה לשרותה מע"ש איכא היכרא וליכא למיגור ומאן דחוינהו סבך דרחייה נעלמא היא דכסנר שהוא יין: **כולי האי ודאי לא טרא**. דמוכחא מילתא: **מר עוקבא הוא שכיח גבי מר שמואל ואב ג"ד היה בימיו כדלמין לעיל דף נ"ה**. וימניע קטן דף ט"ז: **עיפא לונן**. לתת בעיניו: **ורחיים ידים ורגלים כחמין ערביים**. נמי מלחיה העיינים: **הוא היה אומר**. ר' מנא: **יד לעין**. שחירת קודם שיטול ידיו: **סיקצן**. טח לו שתקצן שרוב רעה שורה על היד ומסמטו וכן טון: **לחסודו**. ריכדא דטקולתא פלימא"ה בלע"ז: **לפי טעמתו**. נקב הרעי שעגול כעונת: **סיקצן**. ולא תגע שוב בעין או בחוף קודם נטילת לגיגית

מסורת הש"ס

אז עיינון ד' (ס) ופ"א ס"פ
 כ"פ פ"טו חס"ג חס"ג
 ע"ן ע"ן ש"ר (ג) ו"ל
 ח"ח י"ד ו"ל חס"ג חס"ג
 ע"ן ע"ן ק"ל (ד) חס"ג
 ס"ל (ס) ו"ח חס"ג נ"ב י"ג
 ד"ה דינא.

גליון הש"ס

נב' ויחין על ג' ע"ה ע"ה
 לעיל דף י"ח ע"ה חס"ג
 ומתפחת:

לעין רש"י

לחי"א. רח"ל לעין
 פלמיטיאית. איובל ולחנת
 דס.

רבינו הגאון

אכל עושה הוא מי מלח.
 וכו' היכי דפשיטא כברייתא
 אין עושים מי מלח מרובין
 לתת לתוך הכפושין שבסוך
 רבנסרדא. אבל עושה הוא
 מי מלח מרובין וטובל בתן
 פתו ונותן לתוך התבשיל.
 וכן הלכה. ואינו דרי יוסי
 אורי מי מלח אין הלכה
 כמותו. דרבינן בחחילה
 עירובין אמר רב יהודה
 אמר שמואל אין הלכה
 ככיו יוסי לא בחליו
 ולא בחליו. ירושלמי כל
 מי שניחין לחובו ביצה
 ושוקעת זו היא מי מלח.
 אנה שוקעת הילמי. תי
 יהודה בר חיביא אין
 עושים מי מלח עזין וכן
 שהביצה צפה בתן. והלכתא
 כותיה. ואם הביצה שוקעת
 בתן מותרין. וכיון דאמר
 הביצה צפה בתן חוביה
 לא טבע כים כים. כלומר
 כל כים לחלוי עזין שפין
 בתן. לשיטתא פוגלא אסור.
 לטבילי מילחא שרי. וכן
 לתוך העין אסור ע"ג
 העין מותר. כשביבא דאמר
 שורה אדם פתו כיון ונתון
 ע"ג העין ואינו חושש.
 רוק ספל אפילו ע"ג העין
 אסור. וכן קילורין שהוא
 שרין מעישי או מי סודם
 ע"ג העין שרי. אבל מפתח
 ומימן עינא כן בספסגא
 וקילווי בין בימא דסדום
 כדאמר לוי מר עוקבא לבר
 לואי. כוליה לא שרי מר
 שמואל. מי חסדיה בלשון
 ערבי אלפתחא.